

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-3508/1-2
14.09.2021.
Јагодина

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.) Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Развијање еколошке свести деце раних узраса: конкретизација у савременим прешколским програмима/курикулумима, кандидата Невене Васић и Извештај комисије за оцену и одбрану наведеног завршног рада* број 01-3508/1 од 14.09.2021. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеки Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 14.09.2021. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер
и докторске студије
Милан Лукин

ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-2953/1, донетој на седници одржаној 21.7.2021. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Развијање еколошке свести деце раних узраста: конкретизација у савременим предшколским програмима/курикулумима*, кандидата Невене Васић, број досијеа II-20/2020 МС, у саставу:

Председник:

1. Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*.

Чланови:

2. Др Ирена Голубовић-Илић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Методика наставе природе и друштва*, члан.
3. Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан-ментор

На основу процене мастер рада, Комисија подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Мастер рад под називом *Развијање еколошке свести деце раних узраста: конкретизација у савременим предшколским програмима/курикулумима*, написан је у обиму од 57 страна.

Текст мастер рада је систематизован у следећа поглавља:

1. Садржај рада (4-5. страна)
2. Резиме на српском и енглеском језику (6-7. страна)
3. Увод (8-10. страна)
4. Теоријски приступ проблему (11-31. страна)
5. Методологија истраживања (32-34. страна)
6. Анализа и интерпретација резултата истраживања (35-52. страна)

7. Закључна разматрања (53-54. страна)
8. Литература (55-57. страна)

У уводном делу рада кандидат истиче значај ове теме, констатацијом да васпитање детета за развијање еколошке свести, кроз игру и учење, почиње у породици, да би касније, васпитачи у предшколској установи, наставили са васпитањем деце у контексту остваривања овог васпитног задатка. Зато су савременим предшколским програмима конкретизовани захтеви и задаци васпитача у односу на еколошко васпитање деце предшколског узраста. У овом делу рада кандидаткиња укратко представља садржај теоријског дела рада и истраживачких активности. На крају уводног дела кандидаткиња наговештава значај овог рада.

Теоријски приступ проблему кандидат започиње дефинисањем основних појмова (предшколски програм/курикулум, еколошке активности, еколошка свест, подстицајна средина за учење и развој). Следи теоријско разматрање садржаја о васпитању деце раних узраста и развијању њихове еколошке свести. У овом делу рада се у теоријском контексту даље одређују карактеристике развоја предшколског детета, значајне за развијање њихове еколошке свести, а затим се детерминише предшколски програм/курикулум као полазиште за упознавање деце са природом. Следи теоријско разматрање питања о значају развијања еколошке свести предшколског детета и могућностима за остваривање овог васпитног задатка. Овај део рада кандидаткиња завршава предсављањем захтева и задатака за васпитача, у односу на развијање еколошке свести деце предшколског узраста.

Следећи део рада, **Методологија истраживања**, кандидат започиње одређењем циља и задатака истраживања. Циљем истраживања требало је утврдити *да ли су и на који начин у савременим предшколским програмима/курикулумима конкретизовани програмски садржаји којима се подстиче развој еколошке свести деце раних узраста*. Из овако одређеног циља су конкретизовани следећи истраживачки задаци: 1) утврдити да ли су и на који начин у савременим предшколским програмима/курикулумима конкретизоване *функције предшколског васпитања и образовања*, које су претпоставка за развијање еколошке свести деце предшколског узраста; 2) утврдити да ли су и на који начин *програмски циљеви*, из којих произилазе задаци васпитача, усмерени на развијање еколошке свести деце предшколског узраста; 3) утврдити да ли су и на који начин у савременим предшколским програмима/курикулумима конкретизовани *задаци васпитача*, којима се подстиче развијање еколошке свести деце предшколског узраста. Следи јасно детерминисана општа хипотеза, којом се претпоставља да *да су у савременим предшколским програмима/курикулумима конкретизовани програмски садржаји којима се подстиче развој еколошке свести деце предшколског узраста*. Полазећи од ове опште, одређене су и посебне хипотезе, у односу на утврђене задатке истраживања. Истраживање је обављено применом дескриптивне и компаративне методе и поступком анализе садржаја примарних и секундарних извора (актуелни предшколски програми/курикулуми, научна и стручна литература, важећа законска документа, којима

се регулише систем институционалног предшколског васпитања и образовања у Републици Србији, Босни и Црној Гори.

У поглављу **Анализа и интерпретација резултата истраживања** кандидат систематизује истраживачке податке у три основне тематске целине (поднаслове), према утврђеним задацима. Истраживачки резултати су прво представљени појединачно, у односу на садржаје актуелних предшколских програма у Републици Србији, Босни и Црној Гори. Затим су ови садржаји упоређени и обједињено табеларно представљени. Након компаративне анализе и интерпретације истраживачких резултата, уследиле су закључне констатације о потврди истраживачких хипотеза.

Добијене резултате истраживања је могуће представити кроз следеће основне закључке, у односу на утврђене истраживачке задатке и посебне хипотезе:

1. На основу увида у садржаје актуелних предшколских програма/курикулума у Републици Србији, Босни и Црној Гори, можемо закључити да функције предшколског васпитања и образовања, које су *претпоставка за развијање еколошке свести деце предшколског узраста*, нису конкретизоване у свим анализираним предшколским програмима.
2. У свим представљеним програмским документима нису евидентни ни програмски циљеви из којих произилазе задаци васпитача, усмерени на развијање еколошке свести деце предшколског узраста.
3. На основу изнетих података у овом раду, констатовано је да у свим наведеним програмским документима нису конкретизовани задаци васпитача који су *претпоставка за развијање еколошке свести деце предшколског узраста*.

На основу представљених резултата истраживања кандидаткиња констатује да је *општа истраживачка хипотеза потврђена*, да се савремени предшколски програми/курикулуми у Републици Србији, Босни и Херцеговини и Црној Гори значајније разликују у погледу конкретизације и реализације васпитних садржаја усмерених на развијање еколошке свести деце предшколског узраста.

У закључним разматрањима овог рада је констатовано да он представља скроман допринос сагледавању теоријских сазнања о значају развоја еколошке свести деце предшколског узраста и конкретизацији програмских садржаја у савременим предшколским програмима, у односу на остваривање овог васпитног задатка (од директне конкретизације функција, циљева и задатака, до посредног указивања на њихов значај). Кандидаткиња верује да се значај овог теоријског истраживања може сагледати у односу на унапређивање педагошке праксе и развијање професионалних компетенција васпитача, за реализацију садржаја и активности у односу на развијање еколошке свести деце у предшколским установама.

На крају треба истаћи да рад садржи библиографију од 23 референце, које су сложене абецедним редом и представљене у складу са стандардима академског писања.

Закључак и предлог

Полазећи од чињенице да је развијање еколошке свести деце предшколског узраста један од основних васпитних задатака у односу на еколошко васпитање (које подразумева усвајање система вредности еколошке културе, понашање и деловање у складу са тим вредностима), те да је за очекивати конкретизацију овог васпитног задатка у савременим предшколским програмима, мастер рад *Развијање еколошке свести деце раних узраса: конкретизација у савременим предшколским програмима/курикулумима* представља скроман, али значајан допринос кандидата теоријској конкретизацији овог истраживачког питања. Истовремено, овај рад упућује васпитаче у предшколским установама на промишљања о значају и могућностима реализације програмских циљева, задатака, садржаја и активности, у циљу развијања дечије еколошке свести и јединственог деловања у организованим *еколошким активностима*, којима код деце утичемо на промену свести и промену понашања према природи.

Заснованост на научно потврђеним теоријским сазнањима, затим одабир релевантне литературе, аналитичност у обради и представљању добијених података, систематичност и јасноћа у презентовању резултата истраживања и закључака, потврђујују квалитет овог завршног мастер рада, као и кандидата.

На основу изнетог, Комисија је сагласна да кандидат Невене Васић, број досијеа II-20/2020 МС, може приступити јавној одбрани завршног мастер рада.

Комисија:

Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*, председник

Весна Трифуновић

Др Ирена Голубовић-Илић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Методика наставе природе и друштва*, члан.

Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан - ментор

Емина Копас-Вукашиновић